

Warszawa, dnia 5 grudnia 2023 r.

Poz. 1335

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI¹⁾**

z dnia 23 listopada 2023 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie zajęć z zakresu danej dyscypliny naukowej w oparciu o aktywne metody w procesie dydaktycznym – trener akademicki” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie zajęć z zakresu danej dyscypliny naukowej w oparciu o aktywne metody w procesie dydaktycznym – trener akademicki” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Edukacji i Nauki: *P. Czarnek*

¹⁾ Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. z 2022 r. poz. 18 i 1842).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 listopada 2023 r. (M.P. poz. 1335)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PROWADZENIE ZAJĘĆ Z ZAKRESU DANEJ DYSCYPLINY NAUKOWEJ W OPARCIU O AKTYWNE METODY W PROCESIE DYDAKTYCZNYM – TRENER AKADEMICKI” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Prowadzenie zajęć z zakresu danej dyscypliny naukowej w oparciu o aktywne metody w procesie dydaktycznym – trener akademicki

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat jest ważny bezterminowo.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

7 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, 7 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze usługi rozwojowe

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba, która uzyskała kwalifikację rynkową „Prowadzenie zajęć z zakresu danej dyscypliny naukowej w oparciu o aktywne metody w procesie dydaktycznym – trener akademicki”, jest przygotowana do samodzielnego projektowania, prowadzenia i ewaluacji szkoleń z zakresu danej dyscypliny naukowej, w formie stacjonarnej oraz zdalnej, z użyciem stworzonych samodzielnie lub pozyskanych narzędzi szkoleniowych. W swojej pracy korzysta z metod, technik i narzędzi dostosowanych do naukowego charakteru zajęć oraz do potrzeb odbiorców. Opiera się również na aktualnym stanie badań z zakresu uczenia się dorosłych oraz śledzi trendy rozwojowe w obszarze działalności naukowej. Osoba posiadająca tę kwalifikację rynkową wykonuje złożone zadania zawodowe w dynamicznie zmieniających się warunkach.

Zestaw 1. Przygotowanie procesu rozwijania wiedzy i umiejętności uczestników zajęć	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Uzgodnia ze zlecniodawcą warunki świadczenia usług	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje propozycje działań zgodnych z potrzebami zlecniodawcy, – analizuje adekwatność zaplanowanego szkolenia do wskazanych przez zlecniodawcę celów, – formuluje informacje zwrotne dla zlecniodawcy, – dostosowuje propozycje działań do potrzeb zlecniodawcy, – ocenia możliwość wykonania zlecenia w określonych przez zlecniodawcę warunkach.

Charakteryzuje formalny i etyczny kontekst prowadzenia działalności trenera akademickiego	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje treść umowy ze zleceniodawcą w podstawowym zakresie, pod kątem zgodności z obowiązującym prawem oraz interesami obu stron, - analizuje kwestię praw autorskich w kontekście pracy trenera akademickiego, - analizuje rozwiązania dylematów etycznych w pracy trenera akademickiego, - omawia etyczne zasady postępowania trenera akademickiego, - omawia odnoszące się do pracy z osobami dorosłymi standardy etyczne zawarte w Europejskiej Karcie Naukowca i Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.
Analizuje potrzeby szkoleniowe uczestników zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje adekwatne pytania dotyczące potrzeb uczestników zajęć, - proponuje rozwiązania adekwatne do potrzeb uczestników zajęć.
Przygotowuje koncept szkolenia z uwzględnieniem danej dyscypliny naukowej	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje scenariusze zajęć praktycznych skierowanych do studentów, naukowców lub przedstawicieli biznesu, - określa cele szkoleniowe zarówno w odniesieniu do poszczególnych zajęć, jak i wykonywanych w ich trakcie ćwiczeń (zgodnie ze stanem wiedzy w danej dyscyplinie naukowej), - uzasadnia i argumentuje strukturę scenariusza, cele szkoleniowe, dobór metod i narzędzi szkoleniowych, odnosząc się do obowiązującego stanu wiedzy w danej dyscyplinie naukowej i praktyk opartych na dowodach naukowych, na podstawie których przygotowuje scenariusz szkolenia, - analizuje teksty naukowe i popularyzatorskie w celu przygotowania materiałów szkoleniowych.
Opracowuje narzędzia szkoleniowe adekwatne do przekazywania wiedzy z danej dyscypliny naukowej oraz potrzeb uczestników zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje złożone, autorskie zadania naukowe odnoszące się do dyscypliny naukowej, którą się zajmuje, dostosowując je do planowanego zakresu merytorycznego zajęć oraz do potrzeb uczestników, - projektuje proste i złożone autorskie narzędzia szkoleniowe odnoszące się do dyscypliny naukowej, którą się zajmuje, dostosowując je do zakresu merytorycznego zajęć oraz do potrzeb ich uczestników, - tworzy narzędzia warsztatowe w oparciu o koncepcje uczenia się dorosłych, - modyfikuje narzędzia szkoleniowe w zależności od potrzeb i preferencji uczestników zajęć, - adaptuje dostępne narzędzia szkoleniowe uczenia zdalnego do planowanego zakresu merytorycznego zajęć oraz do potrzeb i preferencji ich uczestników.
Zestaw 2. Przeprowadzenie zajęć	
Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia	
Posługuje się wiedzą z zakresu dyscypliny naukowej, którą się zajmuje	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera prezentowane treści z dyscypliny naukowej i dostosowuje ich przekaz do potrzeb uczestników zajęć, - argumentuje dobór prezentowanych treści, - stosuje zasady wizualizacji danych naukowych, - podaje źródła prezentowanych twierdzeń, w tym dowody, - wspiera uczestników zajęć w nabywaniu nowych umiejętności (z zakresu danej dyscypliny naukowej), dostosowując przekaz do ich potrzeb, - wykorzystuje aktualny stan wiedzy, doświadczenie zawodowe i dorobek naukowy do prowadzenia zajęć i wspierania rozwoju ich uczestników, - wykonuje złożone, autorskie zadania naukowe odnoszące się do dyscypliny naukowej, którą się zajmuje, w grupie uczestników zajęć.

Prowadzi zajęcia metodami angażującymi ich uczestników	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera ćwiczenia zgodnie z założonymi celami zajęć, zakresem merytorycznym konspektu, potrzebami uczestników zajęć, warunkami organizacyjnymi i technicznymi, - stosuje proste i złożone metody, techniki oraz narzędzia szkoleniowe zarówno na zajęciach prowadzonych stacjonarnie, jak i zdalnie, omawia konsekwencje działań dydaktycznych podjętych w stosunku do uczestników zajęć w perspektywie krótko- i długoterminowej.
Zarządza procesem grupowym i inicjuje interakcje w grupie	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje wartości i zasady pracy grupowej, - zachęca uczestników do dzielenia się pomysłami i doświadczeniem, - przekazuje polecenia w sposób jasny i zrozumiały, - rozwiązuje problemy wynikające z zakłócających proces grupowy zachowań uczestników zajęć (tj. gadatliwość, przerywanie wypowiedzi, bierność, sabotowanie działań prowadzącego).
Wykorzystuje zasoby techniczne i materiałowe	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzi prezentację multimedialną, - obsługuje sprzęty potrzebne podczas zajęć, np.: projektor, tablicę interaktywną, laptop, głośniki, - wykorzystuje nowe technologie, w tym platformy edukacyjne, narzędzia pracy zdalnej, edukacyjne narzędzia zdalne i interaktywne, - posługuje się narzędziami szkoleniowymi w postaci gier, plansz, zestawów kreatywnych.
Tworzy i stosuje kreatywne rozwiązania dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> - wypracowuje własne rozwiązania, wykraczające poza dotychczas stosowane w prowadzeniu zajęć z zakresu danej dyscypliny naukowej, - proponuje nowe sposoby realizacji oraz komunikacji rozwiązań dla zaobserwowanych problemów, - stosuje techniki heurystyczne, w tym analityczne lub kreatywne.

Zestaw 3. Ewaluacja i podtrzymanie efektów uczenia się	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Prowadzi ewaluację zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza badanie reakcji uczestników zajęć po ich zakończeniu (I etap ewaluacji według Kirkpatricka), - sprawdza wiedzę nabytą w trakcie zajęć przez ich uczestników (II etap ewaluacji według Kirkpatricka), - sprawdza umiejętności zastosowania przez uczestników zajęć w praktyce nabytych wiedzy i umiejętności (III etap ewaluacji według Kirkpatricka).
Prowadzi działania podtrzymujące efekty uczenia się	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez uczestników zajęć, - proponuje sposoby kontaktów z uczestnikami zajęć między kolejnymi spotkaniami i po zakończeniu wszystkich zajęć, - przygotowuje materiały dodatkowe, poszerzające zakres tematów poruszanych podczas zajęć.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

Do weryfikacji efektów uczenia się stosuje się następujące metody:

- analiza dowodów i deklaracji (dopuszczalne dowody: kwestionariusz osobowy wraz z wykazem wykonanych działań szkoleniowych i rozwojowych, samodzielnie przygotowany konspekt/scenariusz 8 godzinnych zajęć praktycznych skierowanych do studentów, naukowców lub przedstawicieli biznesu oraz nagranie trwającego 15 minut fragmentu zajęć)

praktycznych prowadzonych online przy użyciu wybranej platformy szkoleniowej, z uwzględnieniem co najmniej jednej techniki uczenia zdalnego, np.: podział na pokoje, plansza zdalna, quiz, oraz scenariusz 2 godzinnych zajęć, które będą obserwowane w trzeciej części walidacji: obserwacja w warunkach symulowanych lub rzeczywistych uzupełniona wywiadem częściowo ustrukturyzowanym (rozmową z komisją walidacyjną),

- test teoretyczny (obejmuje wiedzę na temat aktywnych metod w procesie dydaktycznym),

- obserwacja w warunkach symulowanych lub rzeczywistych uzupełniona wywiadem swobodnym lub ustrukturyzowanym (rozmową z komisją walidacyjną) w formie zajęć dla studentów, naukowców lub przedstawicieli biznesu z zakresu dyscypliny naukowej, którą osoba ubiegająca się o certyfikację zajmuje się naukowo lub w zakresie której prowadzi działalność popularyzatorską, społeczną lub organizacyjną (co najmniej 2 godziny dydaktyczne na część praktyczną).

Zaświadczenie o ukończeniu kursu trenerskiego z zakresu dydaktyki aktywnej, umiejętności osobistych i społecznych trwającego co najmniej 90 godzin i dowody realizacji co najmniej 500 godzin zajęć dla studentów, naukowców lub przedstawicieli biznesu zwalniają kandydata z testu teoretycznego. W przedstawionym wykazie zajęć należy podać ich tematy, daty rozpoczęcia i zakończenia oraz ich wymiar godzinowy, rodzaj i liczbę uczestników oraz nazwę i adres podmiotu, na rzecz którego zajęcia zostały przeprowadzone. Osoba ubiegająca się o certyfikację jest zobowiązana przedstawić dowody potwierdzające, że zajęcia zostały przeprowadzone należycie, w szczególności referencje albo inne dokumenty takie jak protokół zdawczo-odbiorczy lub notatka służbowa, sporządzone przez podmiot, na rzecz którego zajęcia zostały przeprowadzone. Jeżeli z uzasadnionej i obiektywnej przyczyny osoba ubiegająca się o certyfikację nie jest w stanie uzyskać ww. dokumentów, przedstawia oświadczenie, które podlega ocenie instytucji certyfikującej. Instytucja certyfikująca może zweryfikować oświadczenie, kierując się do wskazanego w dokumencie podmiotu.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja walidacyjna składa się z co najmniej 2 osób.

Przewodniczący komisji walidacyjnej posiada:

- co najmniej stopień naukowy doktora,
- udokumentowane doświadczenie w przeprowadzeniu co najmniej jednego kursu trenerskiego skierowanego do naukowców, trwającego co najmniej 32 godziny,
- udokumentowane doświadczenie z przeprowadzenia co najmniej 1000 godzin zajęć praktycznych (np. szkoleń lub laboratoriów) dla studentów, naukowców, przedstawicieli biznesu lub innych osób dorosłych lub udokumentowane, co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń i zajęć dydaktycznych.

Członek komisji posiada:

- co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny,
- udokumentowane doświadczenie z przeprowadzenia co najmniej 500 godzin zajęć praktycznych (np. szkoleń lub laboratoriów) dla studentów, naukowców, przedstawicieli biznesu lub innych osób dorosłych lub udokumentowane, co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń i zajęć dydaktycznych.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Walidacja jest podzielona na 3 części. Część pierwsza obejmuje analizę dowodów i deklaracji. Część druga obejmuje test teoretyczny. Część trzecia – praktyczna obejmuje obserwację w warunkach symulowanych lub rzeczywistych oraz wywiad swobodny lub ustrukturyzowany.

Zaliczenie danej części walidacji dopuszcza do przystąpienia do kolejnej części walidacji.

W przypadku realizacji części teoretycznej weryfikacji w trybie stacjonarnym instytucja certyfikująca zapewnia salę wyposażoną w sposób umożliwiający osobom ubiegającym się o certyfikację swobodną pracę w systemie elektronicznym albo wydrukowane arkusze testowe i przybory pisemnicze. W przypadku realizacji części teoretycznej weryfikacji w trybie zdalnym instytucja certyfikująca umożliwia osobom ubiegającym się o certyfikację korzystanie z systemu elektronicznego gwarantującego samodzielną pracę i ochronę danych osobowych. W przypadku weryfikacji metodą obserwacji w warunkach symulowanych osoba ubiegająca się o certyfikację zapewnia co najmniej 6-osobową grupę do przeprowadzenia symulacji oraz pracownię wyposażoną w sprzęty i materiały umożliwiające przeprowadzenie zajęć i ich obserwację, tj.: tablicę interaktywną, laptop, głośniki, stanowisko komputerowe z podłączonym rzutnikiem multimedialnym do przeprowadzenia prezentacji.

Osoba ubiegająca się o certyfikację współpracuje z instytucją certyfikującą w określeniu i organizacji narzędzi szkoleniowych przewidzianych dla planowanych zajęć, np. gier, plansz, zestawów kreatywnych.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca zapewnia doradcę wspierającego osobę ubiegającą się o certyfikację na etapie identyfikowania i na etapie dokumentowania posiadanych efektów uczenia się. Doradca powinien posiadać wiedzę z zakresu zasad i metod weryfikacji dowodów potwierdzających posiadanie danych efektów uczenia się oraz znać efekty uczenia się i kryteria ich weryfikacji zawarte w kwalifikacji znajdującej się w obszarze jego doradztwa.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba ubiegająca się o certyfikację

Osoba ubiegająca się o certyfikację powinna posiadać wykształcenie wyższe udokumentowane posiadaniem kwalifikacji pełnej, co najmniej na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji lub odpowiadającym zagranicznym (dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia albo dyplom ukończenia jednolitych studiów magisterskich potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – art. 8 pkt 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226, z późn. zm.)), potwierdzone dyplomem wydanym przez właściwą instytucję systemu szkolnictwa wyższego w Polsce albo za granicą.

Dodatkowo osoba ubiegająca się o certyfikację powinna posiadać co najmniej 100 godzin doświadczenia:

- dydaktycznego zdobytego w ramach kształcenia w szkole doktorskiej lub na studiach doktoranckich lub
- zawodowego w sektorze szkolnictwa wyższego i nauki lub nowoczesnych technologii (m.in. praca w uczelni lub innym podmiocie systemu szkolnictwa wyższego i nauki albo w dziale badawczo-rozwojowym u przedsiębiorcy lub udział w projekcie badawczym).

Uwzględnia się zarówno pracę na podstawie stosunku pracy, jak i udokumentowaną działalność gospodarczą, nierejestrowaną lub działalność wykonywaną osobiście w rozumieniu art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1996 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.).

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji rynkowej

Nie rzadziej niż raz na 10 lat